

Bildande av Nedre Lustnäs naturreservat i Forshaga kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar det markerade området i bilaga 1 som Nedre Lustnäs naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda markområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen beslutar att de nedan angivna föreskrifterna ska gälla för reservatet.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 2 för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Nedre Lustnäs naturreservat bildas i syfte att vårda och bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av utpräglade svämlövskogar och andra lövskogar. Syftet är också att bevara områdets delvis orörda karaktär.

Syftet ska uppnås genom att skog och våtmark tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik med undantag för avlägsnande av gran och hägg.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden är följande.

- Svämlövskogar och andra lövskogar präglade av intern dynamik.
- Gamla träd, död ved.

En mer utförlig beskrivning av området finns i skötselplanen.

Föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. avverka eller på annat sätt skada träd och buskar samt ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. utföra mekanisk markbearbetning,
3. tippa eller anordna upplag,
4. anlägga ledning,
5. utföra markavvattnande åtgärd,
6. rensa befintliga diken,
7. uppföra byggnad, annan anläggning eller anordning,
8. använda kalk, gödsel och växtnäringsämnen,
9. framföra fordon.

Utan tillstånd från länsstyrelsen är det också förbjudet att

10. inplantera djur och växter,
11. utföra viltvårdsåtgärder eller anlägga åtelplats.

Undantag

A-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A-föreskrifterna gäller inte heller vid normalt underhåll och nyttjande av befintlig järnväg eller normalt underhåll och nyttjande av befintlig telekommunikationsanläggning.

A 1. gäller inte kvistning eller röjning av sly upp till sju cm diameter i marknivå för underhåll av jaktpass.

A 9. gäller inte terrängskoter eller motorredskap som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförfordningen (1978:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation inte uppkommer. Skada definieras här som bestående längre än en växtsäsong.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas att tåla

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla följande inom reservatet i dess helhet

1. röjning och utmärkning av reservatets yttergränser,
2. undersökningar av mark, vegetation och organismer i miljöövervaknings- och uppföljningssyfte,
3. åtgärder i syfte att motverka förekomst av invasiva främmande arter,
4. fällning och ringbarkning av gran och hägg.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. fälla eller på annat sätt skada levande och döda träd eller buskar, stående eller omkullfallna,
2. samla in ryggradslösa djur, mossor, lavar och vedsvampar,
3. framföra fordon,
4. tippa eller anordna upplag.

Undantag

C-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har förelagt markägare och innehavare av särskild rätt inom området att yttra sig över förslaget till beslut om inrättande av naturreservat. Förslaget till beslut har också remitterats till berörda sakägare samt skickats till andra som kan tänkas ha synpunkter på skyddet av området.

Inkomna remissvar

Trafikverket framhåller vikten av att drift, underhåll och utveckling av järnvägsanläggningen inom naturreservatet inte försvåras av bildandet av reservatet. I förslag till beslut finns ett undantag från A-föreskrifterna för normalt underhåll och nyttjande av befintlig järnväg men Trafikverket bedömer att samma undantag behöver gälla även för B- och C-föreskrifterna. Vidare menar Trafikverket att det är viktigt att samråda med dem om åtgärder i närheten av järnvägen eftersom skyddsåtgärder kan vara nödvändiga att vidtaga, samt vikten av att Trafikverket får information om det slutliga beslutet.

Skanova AB menar att det behövs ett undantag för att de som ledningsrättsinnehavare ska kunna underhålla sin anläggning och säkerställa driften av telekommunikationen.

Skogsstyrelsen ser positivt på långsiktigt skydd av området.

Länsstyrelsens bemötande av remissvar

Länsstyrelsen instämmer i att järnvägens underhåll och drift inte ska påverkas av inrättandet av naturreservatet men bedömer inte att något undantag behövs för B- och C-föreskrifterna eftersom de inte berör markägare och innehavare av särskild rätt om pågående markanvändning avsevärt försvåras. Vidare tar länsstyrelsen till sig behovet av samråd och information vid förvaltning av reservatet.

Länsstyrelsen instämmer även i Skanova AB:s synpunkt att telekommunikationsanläggningen inom naturreservatet ska kunna underhållas och lägger till ett undantag om detta i beslutet.

Samlad bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. För att dessa värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden skadas. Länsstyrelsen bedömer därför att området bör förklaras som naturreservat.

Reservatsbildningen är förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna och med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Inskränkningar i enskilds rätt att använda mark eller vatten går inte längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Området är del i det större området *Klarälvens nedre lopp* som är utpekad som riksintresse för naturvård.

Beslutet bidrar till att uppfylla Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden och till miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Sammantaget är förutsättningarna uppfyllda för att inrätta reservatet med föreskrifter enligt ovan.

Tillämplig lagstiftning

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. (se 7 kap. 4 § miljöbalken)

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet får beslutet förenas med föreskrifter. En inskränkning i enskilds rätt att använda

mark eller vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. (jmf 7 kap. 5, 6, 25 och 30 §§ miljöbalken)

I varje beslut om bildande av ett naturreservat ska en skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård fastställas. (jmf 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Upplysningar

Beslutet kungörs i Värmlands läns författningssamling samt i ortstidning.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifterna i detta beslut om det finns särskilda skäl och är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Beslutade C-föreskrifter gäller omedelbart, även om de överklagas. C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån tillåten pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas om det som sägs där strider mot föreskrifter för naturreservatet.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan mot staten hos mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft. Om så inte sker går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön.

Beslutet kan överklagas

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Emma Spak med naturvårdshandläggare Jan Rees som föredragande. I den slutliga handläggningen har också, avdelningschef Annika Nilsson, enhetschef Linda Sundström, länsjurist Ulrika Forsman och rättschef Göran Wirdéus medverkat.

Övriga bilagor

1. Beslutsakta
2. Skötselplan

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Värmland antingen via e-post; varmland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

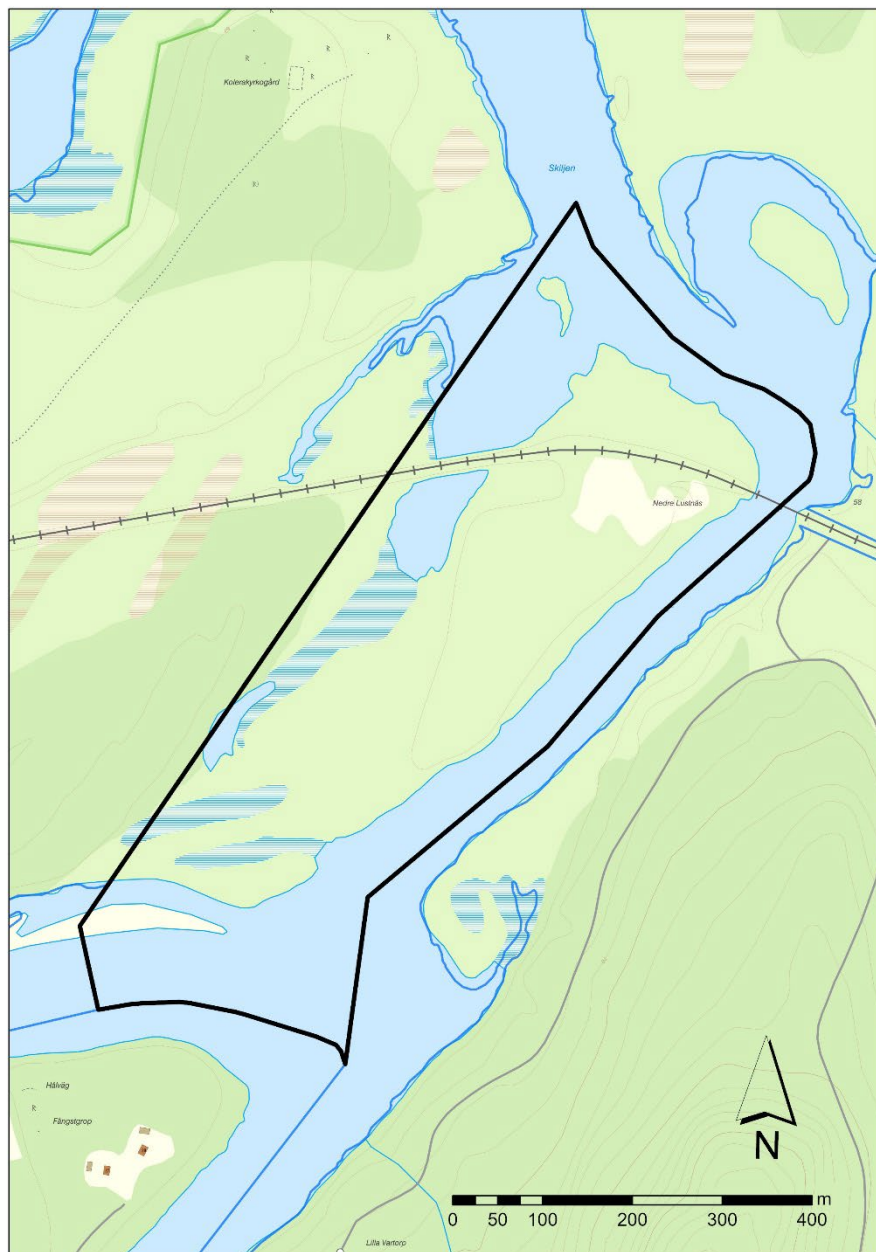
Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, varmland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 70 00.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beslutskarta för Nedre Lustnäs naturreservat (heldragen svart linje).

Skötselplan för Nedre Lustnäs naturreservat

Syftet med naturreservatet

Nedre Lustnäs naturreservat bildas i syfte att vårda och bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av utpräglade svämlövskogar och andra lövskogar. Syftet är också att bevara områdets delvis orörda karaktär.

Syftet ska uppnås genom att skog och våtmark tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik med undantag för avlägsnande av gran och hägg.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden är följande.

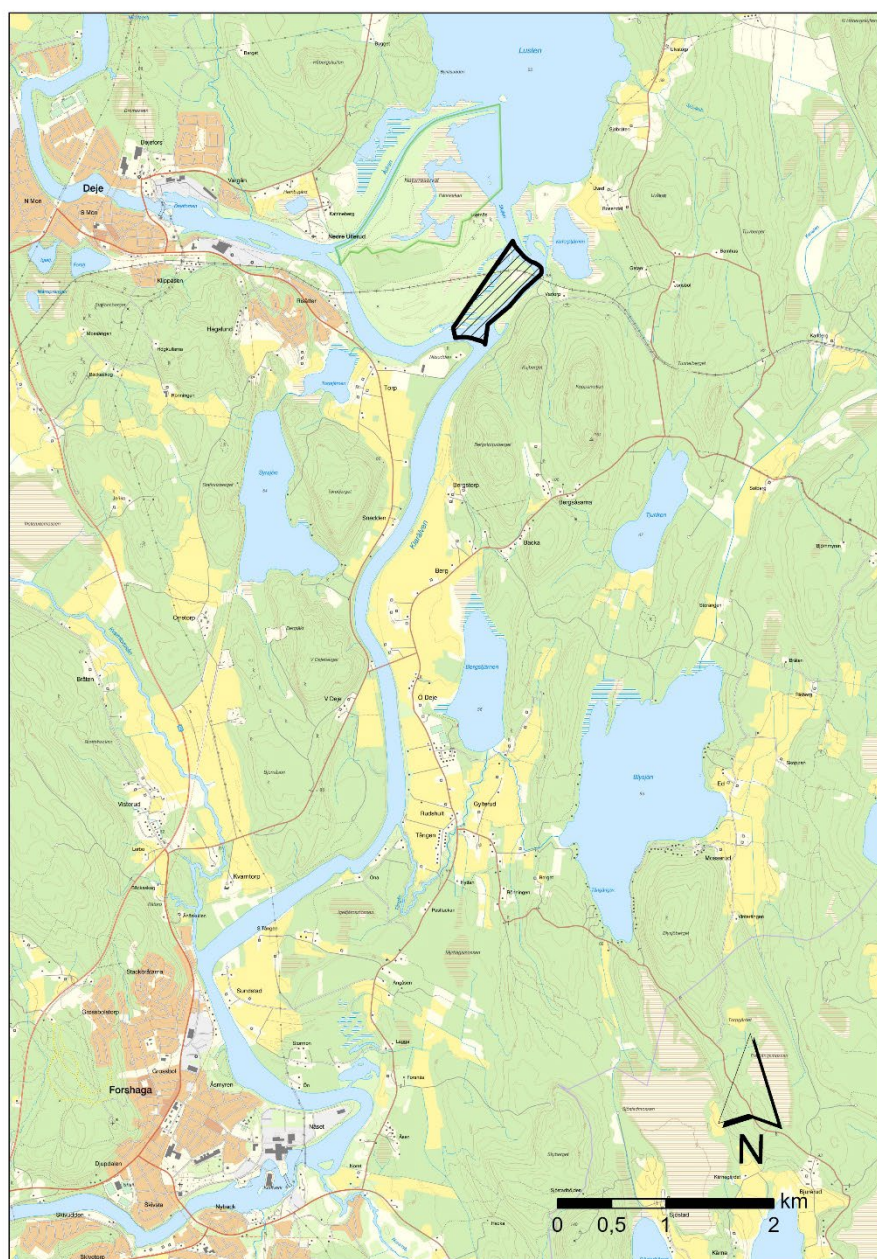
- Svämlövskogar och andra lövskogar präglade av intern dynamik.
- Gamla träd, död ved.

Administrativa data

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Nedre Lustnäs
NVR-nummer	2002151
Kommun	Forshaga
Areal	29,6 ha
Markslag och naturtyper*:	
Tallskog (utanför våtmark)	1,6 ha
Granskog (utanför våtmark)	0,5 ha
Lövblandad barrskog (utanför våtmark)	0,1 ha
Triviallövskog (utanför våtmark)	12,1 ha
Temporärt ej skog (utanför våtmark)	0,2 ha
Triviallövskog (på våtmark)	0,2 ha
Öppen våtmark	1,1 ha
Övrig öppen mark med vegetation	0,9 ha
Exploaterad mark	0,5 ha
Sjö och vattendrag	12,3 ha
Summa	29,5 ha
varav produktiv skogsmark	14,1 ha

*arealer för markslag och naturtyper baseras på Nationella marktäckedata, NMD. Summan är en summering av de ingående delområdenas avrundade arealer. Avrundningen kan innebära att den sammanlagda NMD-arealen inte är den samma som reservatets totala areal.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Lokalisering av Nedre Lustnäs naturreservat (streckat område) i landskapet.

Beskrivning av området

- **Biologi**

Reservatsområdet utgörs av lövskogar på fuktig till frisk mark, delvis på gamla älvvallar där periodvis vattenfyllda sänkor skapar luckor i skogen och tillåter solens värmande strålar att nå marken. I den södra delen samt längs stränderna är gråalen det dominerande trädslaget och mängden död ved är tack vare självgallring mycket stor. I de torrare

delarna domineras skogen av björk av imponerande dimensioner och i ett yngre skikt finns gråal, sälg, asp, gran och hägg med begynnande självgallring. Nära en gårdslämning i norra delen växer enstaka äldre och rikligt med yngre ädellövträd i form av lönn och ask. Mindre områden närmast vattnet består av videsnår. Området utgör del av en lövskogsrik trakt med höga värden för rödlistade hackspettar.

- **Kulturhistoria**

Gården Nedre Lustnäs i den norra delen av reservatsområdet var bebodd fram till 1950-talet men är riven sedan många år och endast mindre spår återstår av byggnaderna. Däremot finns en del biologiskt kulturarv i form av vårdträd och prydnadsbuskar.

- **Friluftsliv**

Området har liten betydelse för friluftslivet eftersom det inte går att nå utan båt och lövskogsmiljöerna med sin stora mängd död ved är delvis svårframkomliga.

Skötselområden

Skötselområde 1: Svämlövskog och lövskog på frisk mark

Skötselområdet utgör hela den terrestra delen av naturreservatet enligt beskrivning ovan.

- **Bevarandemål**

Skogen utgörs av lövskog som domineras av gråal, björk, sälg och asp, och präglas av naturskogsstrukturer som spridning i trädens ålder och storlek, god förekomst av liggande och stående död ved i olika stadier av nedbrytning samt levande och döda gamla träd. Naturliga processer som stormfällning, insektsangrepp och nyetablering av träd ska fortgå ostört (med undantag enligt nedan) och kan periodvis leda till att skogen ändrar karaktär. Området ska utgöra god livsmiljö för hotade och missgynnade arter som är naturliga för naturtyperna.

- **Åtgärder**

Åtgärderna ska bidra till att upprätthålla en lövskog med enstaka tallar, varför all gran avlägsnas från området genom ringbarkning eller fällning och nyetablerade granar röjs vid behov. Rikliga uppslag av hägg hindrar ofta etablering av andra lövträd varför dessa avlägsnas om föryngringen av framför allt gråal och björk bedöms otillräcklig. Invasiva främmande arter tas bort vid behov.

Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
<i>Iståndsättning av reservatet</i>		
Markering av reservatsgräns	1	
<i>Markvård</i>		
Ringbarkning/fällning av gran	1	1
Röjning av hägg	Vid behov	1

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och tidsåtgången.

Genomförd dokumentation

Området har inventerats vid flera tillfällen av länsstyrelsens personal men det har inte resulterat i några publikationer.